

Vzdělávací oblast: **Volitelné předměty**

Vyučovací předmět: **KOMUNIKACE**

CHRAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace									0+2	0+2
Povinnost (skupina)									volitelný	volitelný

Vyučovací předmět komunikace je zařazen v rámci volitelných předmětů v 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Navazuje na vyučovací předměty občanská výchova a výchova ke zdraví a na některé výstupy z ostatních předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, Člověk a příroda. Žáci se naučí lépe porozumět sami sobě, svým vrstevníkům. Tento předmět vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Předmět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Z průřezových témat jsou nejčastěji používána témata z environmentální výchovy, osobnostní a sociální výchovy. Používané metody a formy práce jsou založeny na spolupráci ve dvojicích nebo ve skupinách. Žák je hodnocen v průběhu celého pracovního procesu. Sleduje se především jeho schopnost využít získané teoretické znalosti v praxi s ohledem na jeho manuální zručnost. Dále se hodnotí dovednost řešit problémové úlohy, obhajovat vlastní názor a spolupracovat s ostatními žáky.

KOMPETENCE K UČENÍ

UČITELÉ

- vedou žáky k ověřování důsledků
- poskytují metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadávají úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

ŽÁCI

- využívají vhodných způsobů a metod pro efektivní učení i získaných poznatků v praktickém životě
- vyhledávají a třídí informace
- vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

UČITELÉ

- kladou otevřené otázky
- umožňují volný přístup k pomůckám
- ukazují žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcují žáky k argumentaci

ŽÁCI

- posuzují problémové situace ve škole i ve veřejném životě
- spolupracují při skupinové práci
- diskutují s obhajobou svých rozhodnutí a postojů
- hledají příčiny, uvádějí věci do souvislostí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

UČITELÉ

- mají zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedou žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podněcují žáky k argumentaci
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky i k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů

ŽÁCI

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni; osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

UČITELÉ

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedou žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- zadávají úkoly ve skupině (schopnost pracovat v týmu)
- vedou žáky k akceptování názorů a argumentů ostatních

ŽÁCI

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají; podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají; upevňují si dobré mezilidské vztahy

KOMPETENCE OBČANSKÉ

UČITELÉ

- vyžadují dodržování pravidel slušného chování, aby brali ohled na druhé
- umožňují, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

ŽÁCI

- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- respektují názory ostatních; formují si volní a charakterové vlastnosti
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace; rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

UČITELÉ

- napomáhají podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedou ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

ŽÁCI

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- umožňují žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vedou žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích
- mohou využít ICT pro hledání informací; využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ

DÍLČÍ VÝSTUPY

- rozliší, jakými biologickými, psychickými a sociálními změnami v průběhu života prošel a na příkladech objasní, proč (a čím) se mohou lidé odlišovat v prožívání důležitých životních situací (zklamání v přátelství, neúspěch....)
- asertivní chování – učí se říkat „ano“, „ne“, požádat o laskavost
- uvede příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích, objasní jejich možné příčiny a důsledky
- uvede minimálně pět svých kladů na příkladech popíše některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopností, dovedností)
- uvede své „sny“ a přemýšlí možnostech jejich plnění; popíše způsoby, jak lze korigovat představy nereálné a nepřiměřené; na příkladech
- rozlišuje zdravé sebevědomí a přehnané sebevědomí; snaží se objasnit, co je životní styl člověka
- pojmenovává své emoce a hledá jejich příčiny; rozpozná rozdíl mezi šikálením a šikanou
- charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality, rozpoznává své silné a slabé stránky, své přednosti
- na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese
- zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život uvede, které dovednosti, schopnosti a osobní vlastnosti jsou nezbytné pro úspěšné uplatnění v daném povolání
- porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady
- orientuje se v aktuální nabídce škol, učilišť a volných pracovních míst a v optávce po vybraném povolání na místním a regionálním trhu práce; samostatně vyhledává potřebné informace pro svoji profesní volbu
- vyplňuje tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky; snaží se sestavit svůj vlastní životopis
- uvede osoby či instituce, na které by se v případě potřeby o pomoc obrátil a dokáže na ně vyhledat kontakt v informačních zdrojích; zná důležitá telefonní čísla linek tísňového volání
- vyvodí souvislosti mezi způsobem života a zdravím člověka, navrhne aktivity vhodné k udržení zdraví
- odhadne vliv životního prostředí na zdraví člověka, zhodnotí svůj přínos k ochraně svého životního prostředí

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
VOLITELNÝ PŘEDMĚT	KOMUNIKACE	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přátelský kolektiv, sebepoznávání <ul style="list-style-type: none"> - etapy lidského života, psychické změny v dospívání - city a citové vztahy - generační rozdíly a vnímání světa - životní hodnoty a hledání sebe sama - náročné životní situace - patologické jevy ve společnosti - charta třídy ▪ Příprava na budoucí povolání <ul style="list-style-type: none"> - rozměry lidského života - získávání informací a rozhodování se o budoucím povolání - životní zkušenost a životní krize - kvalita života - příprava na pracovní uplatnění ▪ Rodina <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi rodiči a dětmi - rozvod a jeho důsledky - náhradní výchova dětí - sociálně-právní ochrana dětí - zákon o rodině - jak zlepšit vztahy s rodiči, - kamarády a pedagogy 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika (<i>prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování</i>) - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygienu - kreativita - poznávání lidí (<i>poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</i>) - mezilidské vztahy (<i>zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování</i>) - komunikace (<i>zásady slušnosti, tolerance</i>) - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (<i>vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních</i>) - lidské aktivity a problémy životního prostředí

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
VOLITELNÝ PŘEDMĚT	KOMUNIKACE	8.

<p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p>	<p>▪ Zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl - zdravá strava, pohyb - jídelníček, pitný režim - biopotraviny - zdravé životní prostředí - odpočinek, relaxační cvičení - tělesná hygiena - duševní hygiena 	<p><u>VGMEs:</u></p> <p>- Evropa a svět nás zajímá (<i>osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita</i>)</p> <p><u>PŘESAHY:</u></p> <p>VKZ (6. ročník): zdraví a duševní hygiena VKZ (7. ročník): sociálně patologické jevy; výživa, zdravý životní styl VKZ (8. ročník): hodnoty lidského života PŘS (8. ročník): člověk OV (6. ročník): člověk mezi lidmi; člověk ve společnosti OV (7. ročník): morálka, lidská práva OV (8. ročník): rodinný život, životní perspektivy</p>
--	---	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ

DÍLČÍ VÝSTUPY

- rozliší, jakými biologickými, psychickými a sociálními změnami v průběhu života prošel a na příkladech objasní, proč(a čím) se mohou lidé odlišovat v prožívání důležitých životních situací (zklamání v přátelství, neúspěch....)
- uvede příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích, objasní jejich možné příčiny a důsledky
- uvede minimálně pět svých kladů
- na příkladech popíše některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopností, dovedností)
- uvede své „sny“ a přemýšlí o možnostech jejich plnění; popíše způsoby, jak lze korigovat představy nereálné a nepřiměřené; na příkladech rozlišuje zdravé sebevědomí a přehnané sebevědomí
- otestuje si svou pozornost a svůj typ paměti (zrakový, sluchový, pohybový)
- pojmenuje své emoce a hledá jejich příčiny
- charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality, rozpoznává své silné a slabé stránky, své přednosti, omezení a předpoklady pro různé činnosti
- na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese
- zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život
- uvede, které dovednosti, schopnosti a osobní vlastnosti jsou nezbytné pro úspěšné uplatnění v daném povolání
- porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady
- orientuje se v aktuální nabídce škol, učilišť a volných pracovních míst a v poptávce po vybraném povolání na místním a regionálním trhu práce; samostatně vyhledává potřebné informace pro svoji profesní volbu
- zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život
- vyplňuje tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky; sestaví svůj vlastní životopis
- uvede osoby či instituce, na které by se v případě potřeby pomoc obrátil a dokáže na ně vyhledat kontakt v informačních zdrojích; zná důležitá telefonní čísla linek tísňového volání
- na příkladech správně rozlišuje případy asertivní a agresivní mezilidské komunikace, objasní jejich možné příčiny a důsledky
- objasní, co je životní styl člověka
- vyvodí souvislosti mezi způsobem života a zdravím člověka; navrhne aktivity vhodné k udržení zdraví
- odhadne vliv životního prostředí na zdraví člověka; zhodnotí svůj přínos k ochraně svého životního prostředí
- vytvoří doporučení ke zdravému stravování

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
VOLITELNÝ PŘEDMĚT	KOMUNIKACE	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si vlastní identitu - chápe pravidla spolupráce - snaží se jednat asertivně - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle - při dosahování cílů a překonávání překážek popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přátelský kolektiv, sebepoznávání <ul style="list-style-type: none"> - city a citové vztahy - generační rozdíly a vnímání světa - životní hodnoty a hledání sebe sama - náročné životní situace - patologické jevy ve společnosti - charta třídy - genger - ve škole, osobnost člověka, společnost, politika, náboženství ▪ Příprava na budoucí povolání <ul style="list-style-type: none"> - rozměry lidského života - získávání informací a rozhodování se o budoucím povolání - životní zkušenost a životní krize - kvalita života - příprava na pracovní uplatnění - genger a výběr povolání ▪ Rodina <ul style="list-style-type: none"> - rodina v minulých stoletích; zákon o rodině - úlohy žen a mužů v rodině - vztahy mezi rodiči a dětmi - rozvod a jeho důsledky; partnerství a sexualita - náhradní výchova dětí - sociálně-právní ochrana dětí - jak zlepšit vztahy s rodiči, kamarády a pedagogy 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika (<i>prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování</i>) - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita; poznávání lidí (<i>poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</i>) - mezilidské vztahy (<i>zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování</i>) - komunikace (<i>zásady slušnosti, tolerance</i>) - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>EV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (<i>vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních</i>) - lidské aktivity a problémy životního prostředí

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
VOLITELNÝ PŘEDMĚT	KOMUNIKACE	9.

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravý životní styl - zdraví a zdravotní péče - zdravý životní styl - zdravá strava, pohyb - jídelníček, pitný režim - biopotraviny - zdravé životní prostředí - odpočinek, relaxační cvičení - tělesná hygiena - duševní hygiena - obezita – civilizační nemoc - přírodní léčba srdečních onemocnění - přírodní léčivé prostředky - přirozená léčba srdečních onemocnění - kouření – zlozvyk přitahující nemoci 	<p>PŘESAHY:</p> <p>VKZ (6. ročník): zdraví a duševní hygiena</p> <p>VKZ (7. ročník): sociálně patologické jevy; výživa, zdravý životní styl</p> <p>VKZ (8. ročník): hodnoty lidského života</p> <p>PŘS (8. ročník): člověk</p> <p>OV (6. ročník): člověk mezi lidmi; člověk ve společnosti</p> <p>OV (7. ročník): morálka, lidská práva, globální problémy</p> <p>OV (8. ročník): rodinný život, životní perspektivy, citový život člověka</p> <p>Z (9. ročník): globalizace</p> <p>AJ (8. ročník): životní situace</p>
---	--	--